

RECTOR & PROFESSORES P. ILLUSTRIS SCHOLÆ BREMENSIS LECTORI S.

Causa tragici, acerbè accidentis generi humano, sive inopinato, sive crebro atque simul contra votum eveniant, dividerunt ab omni ævo iudicia, tam circa causas quibus tribuendi essent quam circa remedia, eis, si posse, opponenda. Veritas cognita, vel ignorata inque ejus locum succedens superstitio, hujus diversitatis fons est. Si causarum nexus se sentiat, atque affectuam ob tristitia tumultuantiam, turbo, corda agit in transversam, nebule quas menti obducunt, visum præstringunt, ut ad ipsam radiantem veritatem caliget. Puerperarum immaturus & insperatus obitus, lætitiâ conceptam ex prole feliciter suscepta, evertens, aut ingenie amaritudinè miscens, suspensas mentis tenet homines, a veri tramite aberrantes, ut, quam dubitarent causam fieri hujus illætabilis, derivare a summo vitæ mortisque nostræ arbitrio, illam recessitè in demonem, fascinoque, atque medellam quæsierint, causæ conformem, id est superstitione plenam. Quæ Judæi, postquam à fide patrum recesserant, somniantur de LILITH, prima Adami ante Evam uxore, in demonem degenerata, puerperis atque ac recens natis infantibus infesta, gladiique vibrationes & imprecationes, quibus istum cum aliis noxiis quibus abigere sperant, impie huc trahendo sacrorum oraculorum dicta (ES. XXXIV, 14. CANT. III, 7, 2.) in vulgus nota sunt. Romani, SYLVANO Deo attribuerebant quædam puerperis illas, atque Averruncos Deos illa arcentes, fingebant alios, INTERCIDONAM, PILUMNUM, & DEVERRAM, quos, ritus ad illos alliciendos describens, quum crederetur Sylvanus ad malum per partem per noctem ingredi illasque vesare, taxat AUGUSTINUS, (de Civitate Dei Lib. VI, cap. 9. & LUD. VIVES ad h. l.) Præci Cætræ reverebantur MAIRAS & MAERES, juxta KEYSERUM (Antiquit. Septent. & Celt. pag. 30.) Utinam dispulsa caligine culus idolorum, & ab illa superstitione mentes hominum fuissent purgata, cessassent cum errore de DÆMONIO MERIDIANO, malo omine puerperis, ut credebatur, (KEYSERUS I. l. pag. 500.) ritus lustrationum atque februationum variis. Sed jam mature error invehit est, ut Aureliani tempore, sub quo passus dicitur SYMPHORIANUS martyr, in judicio paganorum vanitates corripiens, inter alia dixisse feratur, *Dianam esse dæmonium meridianum, sanctarum industria investigavit* (apud EUNARTUM Ad. Mart. pag. 72.) Mèliora edocui, postquam scientiæ, quibus ars medica effloruit, incrementis & accessibus sunt aucta, causas mali secundas, non in Gemorum potentia, ignorantie asylo, sed in Legibus nature & primam autem, in harum Legum conditoris Numinis liberrimi, potentissimi, sapientissimi & aequissimi, voluntate atque decreto immutabili, investigamus, ac ex ipsis illis mali, quod nos premit, fontibus, solatium haurimus & lenimen præsentissimum. Lumen religionis, quod nobis accendit, meditationes ducit dirigique, ut in puerperarum moribus, contemplerur originem omnis mali, peccatum primam (Gen. III, 16.) circa quod ratio sibi relicta, anceps hæret, atque monumenta historice nos deservunt, de quo non subinde moneri, e re est generis humani, ut reficere veritatis memoria, per sensum acerbum in dolentibus & condoletibus, fides excitetur in semen benedictum mulieris, restituerentur bonum, qua perditam sunt per primam transgressorem. Certe sumus & persuasissimi, ex nota omnibus religione ac pietate, nobilissimæ familie, in luctum gravissimum versa, ob fatum quod indicimus, illam levamen moeroris quæsituram & inventuram esse, in his aliisque meditationibus, quas Sacra suppeditant. Obiit sapientum diem Matrona Nobilissima & omnibus sexus sui doctis ornata, HENRIETTA AMALIA RHODEN, nata vos ASCHEN que lucem hinc Bremæ primam aspexit A. C. MDCCXXVII. d. 10. Jan. orta ex clarissimo inter nos prolespatre, Patre tempore Viro Nobilissimo atque Consuletissimo GERHARDO GOTHOFREDO vos ASCHEN I. U. D. & causarum patrono integerrimo, & Matre, Matrona egregia HENRIETTA AMALIA vos BENTHEIM. In paterno genere Avum numerat Virum Præcelsissimum atque Consuletissimum HENRICUM vos ASCHEN JCum celestissimum atque Reipublice Patris Consulem Magistrum & Ecclesiasticum in agro Vitisorem: Avum T. T. ADELHEIDEM JSABELLAM vos BOBART: Viri Præcelsissimi & Consuletissimi ARNOLDI vos BOBART I. U. D. & Deatheris Præcelsi Orientalis Assessoris atque T. T. ADELHEIDIS von RHEDEN, filiam: Proavum Amplissimum Virum HENRICUM von ASCHEN, Magnarium Florentissimum atque Senatorem; Proaviam T. T. WOMMELIAM HUNEKEN, natam T. T. GODEFRIDI HUNEKEN, collegio Seniorum adscripti & METTJE von BOBART: Avum GERHARDUM vos ASCHEN Magnarum, qui filius fuit JOHANNIS & Nepos LIBERTI vos ASCHEN, felicissimorum mercatorum, Avam T. T. ELISABETHAM KREYENBEEK. Matrem genus duxit ab Avoviro perquam Magnifico & Consuletissimo WILHELMO vos BENTHEIM JCro & Consule Reipublice, atque Avia T. T. ANNA ZOBEL, Consulis Fuchsi Nicolai Zobel & T. T. ANNE von Mchen gnata: Porro a Proavo Viro Magnifico WILHELMO vos BENTHEIM JCro & Consule, & Proavia T. T. ANNA MEIER Elia Spectatissima Viri ALBERTI MEIER, Armamentarii præcelsi & T. T. METTJE MEIER: Abavo dentique Viro Præcelsissimo WILHELMO vos BENTHEIM JCro, Legato ad Rudolphum II, Imperatorem semper Augustum, ab Archiepiscopo Bremensi Reverendissimo atque Scientissimo Johanne Friderico, postea Consulario Ducum Brunsvico Lunenburgensium & Capituli Ecclesiæ Cathedralis Verdensis Syndico, dentique Senatore in Patria, atque Abavia T. T. AGNETA SCHLÜTER, nata T. T. CONRADI SCHLÜTER, Consularii Doctis Lunenburgici & Comitis Hohenstæ atque templi Cathedralis Bremensis Sacerdotis. Majorum tam clarorum germen, fidelè ad eius educationem impense cure, respondit ex voto. Quanquam enim sesquicentis, matre, undecimo deinceps ætate anno, Patre, qui nihil reliquum fecerat, quo virginem succrescentem ad virtutem omnem incineret, orbaretur, transiit in tutelam proximorum agnatorum, amice scilicet T. T. Matronæ Spectatissimæ ADELHEIDIS MEIER, coeque ut & marito, Viri Maxime Reverendi, Dilectissimi atque Clarissimi JACOBI MEIER, S. Th. D. Ling. Orr. Prof. & coetus Augustiani Pastoris Primarii, studium supplevit, quæcumque ad ornandum animum pietate atque virginali decore requirebantur. Eminentè mox inter alias sui sexus, virtutum atque formæ splendore, eoque in suis amores protraxit, viduum nunc nobilissimum, Virum Nobilissimum atque Consuletissimum HIERONYMUM RHODE J. U. D. & Causarum Patronum, feliciter celebratis nuptiis A. MDCCXXII, d. 27 Junii. Fortunatum et omni parte connubium, supererime genitura mascula prole, & quidem primogenita, cui nomen JOHANNIS indicium, d. 16. mensis labentis, beatum est. Neque aliter id præsumi poterat, a conjugibus, quos virtus ornat, atque à beate defuncta, que Deo devotam mentem, marito fidem, & que conjugalem amorem superat, sinceram amicitiam: que familie amorem, utinam fucatum, servavit atque testata est; quæque comitate, lenitate, aequitate omnium meruit calculos, animosque sibi devincivit, atque tam mature obiit, plura de se, ut matre fatis in posterum, sperare jussit, morte jam, ex adorando Dei consilio, præventa. Corpus ejus erat tenerius, cui in adolescentia cachexia minabatur aliquoties, sed coelestis feliciter repulsa, ut in nuper elapsis annis, longevitatem promittere videretur. Puerperium ipsi fatale fuit. Exitus quidem lævante Lucina passionem, sed impediatur per febricitas, virtutum restitutio. Accidit malum omen, ex prorumpentibus petechialibus exanthematibus, & insalubris febris validioribus, qui, licet adhibitis remediis reperirentur, tamen exstantes vires, machinamque corporis destruxere, ut illa nudus quatuor d. 28. intra horam 4 & nam postmeridianam, collabente, animam placide Deo redderet, postquam in terris vixerat A. XXIII. M. VI. & D. XVII. Viri moerenti atque familie lagenti, religio quam deperierunt, solatia præbebit pura & a superstitione defœcata, Deusque fons omnis consolationis, sui spiritus gratia, illa firma atque solida est: jubet! Veteres coniecere ex exemplis plurimis & cum maxime adstruxerit Scipionis Africani atque Julii Cæsaris, proles felices fore, que matre in puerperio extincta, & lucem produxissent. Nos opinionem minentes, illam in votum transformamus, tali fato Deus passionem beæ. Fruatur beate defuncta per nos, in Paradiso coelesti, quam in terrestri nos omnes perdidimus, de qua re puerperarum monemur moribus. Condennat exuvie hodie sub horam I. in Templo Martiniano. Cogita o lectur, que jacunda nobis sunt, tribuere esse permittra. Nihil in humanis est sincerum, atque hilaritati consilium conglutinatur moeroris, conjugio viduitas, prosperis dispendia, deliciis satietas, sanas infirmitas. Spina & thorus fert terra: Coelum solum gaudia pura & stabilia. Val. Fox. Fride Kal. Augusti.

RECTOR & PROF ILLUSTRIS SCHOLAE LECTORI S

asus tragici, acerbè accidentes generi humano, sine incipinato, si
 diviserunt ab omni ævo iudicia, tam circa causas quibus tribuendi essent circa remedia,
 succedens superstitio, hujus diversitatis fons est. Si causarum nexus sit
 quas menti obducunt, visum præstringunt, ut ad ipsam radiantem veritatem caliget. Pater
 feliciter suscepta, evertens, aut ingente amaritudine miscens, suspensas mentes tenet homin-
 bilis, derivare a summo vitæ mortisque nostræ arbitro, illam rejecerint in incertam, felicem
 nam. Quæ Judæi, postquam à fide patrum recesserunt, somniantur de LUTHE, prima Ada-
 natis infantibus infesta, gladiique vibrationes & imprecationes, quibus istum cum aliis noxiis gen-
 III, 7. 8.) in vulgus nota sunt. Romani, SYLVANO Deo attribuebant damna puerperis illata, unde Averroes
 DEVERRAM, quos, rursus ad illos alliciendos describens, quum crederetur *Sylvanus ad mulierem partum per*
cap. 9. & LUD. VIVES ad b. l.) Prisci Celtæ reverebantur MAIRAS & MAERES, juxta KENNERUM (Auti-
 ab illa superstitione mentes hominum fuissent purgatæ, cessassent cum errore de DÆMONIO MERIDIANO, malo-
 num atque februationum varii. Sed jam mature error investus est, ut Aureliani tempore, sub quo passus dicitur
 ter alia dixisse feratur, *Dianam esse demonium meridianum, sanctorum industria investigavit* (apud RICHARTUM
 effloruit, incrementis & accessionibus sunt auctæ, causas mali secundas, non in Geniorum potentia, ignorantie af-
 minis liberrimi, potentissimi, sapientissimi & æquissimi, voluntate atque decreto immutabili, inextinguibili, ac ex ip-
 sentissimum. Lumen religionis, quod nobis accendit, meditationes ducit dirigitque, ut in puerperarum moribus
 circa quod ratio sibi relicta, anceps hæret, atque monumenta historiæ nos destituunt, de quo tamen sicinde mone-
 bum in dolentibus & condolentibus, fides excitetur in semen benedictum mulieris, restitutorum datur, quæ pater
 omnibus religione ac pietate, nobilissimæ familiæ, in luctum gravissimum mersæ, ob funus quod incitimus, illam
 bus, quas Sacra suppeditant. Obiit supremum diem Matrona *Nobilissima* & omnibus sexus sui dotibus ornata, Hæ-
 primum aspexerat A. C. MDCCXXVII. d. 10. Jan. orta ex clarissimis inter nos profapiis, Patre nempe *Viro Nobilissimo*
 & causarum patrono integerrimo, & Matre, Matrona egregia HENRIETTA AMALIA von BENTHEIM. In pa-
 HENRICUM von ASCHEN Jctum celebratissimum atque Reipublicæ Patriæ Consulem Magnificum & Ecclesiæ
 BOBART: Viri *Prænobilissimi & Consultissimi* ARNOLDI von BOBART J. U. D. & Dialecticæ lingue Orientalis Alti-
simum Virum HENRICUM von ASCHEN, Magnarium Florentissimum atque Senatorem; Proavia T. T. WOM-
 Seniorum adscripti & METTÆ von BOBART: Abavum GERHARDUM von ASCHEN Magnarum, qui filius
 torum, Abaviam T. T. ELISABETHAM KREYENBEEK Materum genus duxit ab Avo *Viro perquam Mag-*
 publicæ, atque Avia T. T. ANNA ZOBEL, Consulibus *Fructuosi* Nicolai Zobel & T. T. Annæ von Altes quæ: Pro-
 sule, & Proavia T. T. ANNA MEIER filia *Speclatissimi* Viri ALBERTI MEIER, Armamentarii Imperatoris & T. T.
 BENTHEIM Jcto, Legato ad Rudolphum II. Imperatorem semper Augustum, ab Archiepiscopo Bremensi Revo-
 Brunsvico Luneburgensium & Capituli Ecclesiæ Cathedralis Verdenensis Syndico, denique Senatui Patriæ, atque
 Consiliarii Ducis Luneburgici & Comitis Hojensis atque templi Cathedralis Bremensis Structuræ. Majorum ra-
 voto. Quanquam enim sesquiennis, matre, undecimo deinceps ætaturæ anno, Patre, qui nihil minus fecerat,
 in tutelam proximorum agnatorum, amitæ scilicet T. T. Matronæ *Speclatissima* ADELHEIDHEIM, cuius vir
 S. Th. D. Ling. Orr. Prof. & coetus Ansgariani Pastoris Primarii, studium supplevit, quæcumque ætatem
 sui sexus, virtutum atque formæ splendore, eoque in suos amores protraxit, viduum nunc matrem, Virum
 Casarum Patronum, feliciter celebratis nuptiis A. MDCCXLII, d. 27 Junii. Fortunatum etiam matrem con-
 men JOHANNIS inditum, d. 16. mensis labentis, beatum est. Neque aliter id præsumi poterit, a conjugibus,
 rito fidem, & quæ conjugalem amorem superat, sinceram amicitiam; quæ familiæ amorem suorum suorum
 ruit calculos, animosque sibi devincivit, atque tam mature obiens, plura de se, ut matre facta in posterum,
 ejus erat tenerius, cui in adolescentia cachexia minabatur aliquoties, sed toties feliciter repulsa, ut in super elap-
 Enixa quidem favente Lucina pusionem, sed impediēbatur per febriculas, virium restitutorum. Abavum matrem om-
 dioribus, qui, licet adhibitis remediis reprimerentur, tamen exhaustere vires, machinam que corpus destruxerit,
 animam placide Deo redderet, postquam in terris vixerat A. XXIII. M. VI. & D. XVII. Vultu sereno atque
 stitione defœcata, Deusque fons omnis consolatorionis, sui spiritus gratia, illa firma quæ fides est: ut
 Scipionis Africani atque Julii Cæsaris, proles felices fore, quæ matre in puerperio extincta, in posterum
 pusionem beet. Fruatur beate defuncta per *τερονοιαν, σωτηρια* in Paradiso coelesti, quam in posterum
 hodie sub horam I. in Templo Martiniano. Cogita ô lector, Quæ jucunda nobis sunt, tristitia, quæ omnia p-
 tia, conjugio viduitas, prosperis dispendia, deliciis satietas, sanitati infirmitas. Spinas &

